

Sygn. akt IV U 245/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Tadeusz Piesowicz

Protokolant: Daniel Drożdż

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2014 roku w N.

na rozprawie

odwołania M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

z dnia 14 stycznia 2014 roku znak: (...)

w sprawie M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

o wysokość emerytury

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 245/ 14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 9 maja 2014 roku

Decyzją z dnia 14 stycznia 2014 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. przyznał M. B. emeryturę od dnia 6 grudnia 2013 roku na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440.). Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił odwołującemu się okresy składkowe w wymiarze 46 lat, 4 miesiące, 26 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku, 2 miesiące, 28 dni.

Od powyższej decyzji odwołał się M. B., zarzucając, że organ rentowy ustalił mu niewłaściwą wysokość emerytury. Odwołujący się wniósł o doliczenie do stażu ubezpieczenia okresu pracy jako pracownika młodocianego w Miejskim Zakładzie (...) w L. od dnia 1 września 1962 roku do dnia 24 czerwca 1965 roku, w czasie nauki w (...) Szkole Zawodowej dla pracujących w L. w oparciu o zeznania świadków. Na rozprawie w dniu 30 kwietnia 2014 roku (k. 14) odwołujący się dodatkowo wniósł o uwzględnienie okresu pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. oraz (...) Przedsiębiorstwie (...) na podstawie adnotacji zawartych w legitymacji ubezpieczeniowej.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. wniósł o jego oddalenie. Ustosunkowując się do argumentacji zawartej w odwołaniu stwierdził, że zaskarżona decyzja jest zasadna i zgodna z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ odwołujący

się nie wykazał, jakim stosunkiem prawnym był związany z Miejskim Zakładem (...) w L., czy nauka wiązała się z równoczesnym zatrudnieniem, czy też była tylko przedmiotem praktycznej nauki zawodu, wynikającym z programu nauki szkolnej. ZUS podał, że w świadectwie pracy wystawionym przez Miejski Zakład (...) z dnia 19 listopada 2013 roku na okres pracy od 1 stycznia 1965 roku do dnia 8 stycznia 1986 roku odwołujący się odbywał staż, natomiast nie ma adnotacji o zatrudnieniu jako młodocianego pracownika.

Bezspornym w sprawie było, że odwołujący się M. B., ur. (...) od dnia 15 grudnia 2013 roku uprawniony jest do emerytury, przyznanej mu mocą zaskarżonej decyzji ZUS z dnia z dnia 14 stycznia 2014 roku, znak: (...). Do wniosku o emeryturę, w celu uwzględnienia do stażu ubezpieczenia pracy w Miejskim Zakładzie (...) od dnia 1 września 1962 roku do dnia 24 czerwca 1965 roku odwołujący się przedłożył świadectwo ukończenia (...) Szkoły Zawodowej (k. 11 akt rentowych), swoje oświadczenie w sprawie braków dokumentów (k. 13 akt rentowych) oraz zeznania świadków (k. 15, 17). ZUS uznał, że dokumenty te nie są wystarczające aby doliczyć odwołującemu się w/w okres do emerytury.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. B. od 1962 roku uczęszczał do (...) Szkoły Zawodowej dla pracujących w L., którą ukończył w czerwcu 1965 roku. Naukę w szkole rozpoczął w wieku 14 lat.

(**dowód:** świadectwo ukończenia szkoły, k. 11 akt rentowych, zeznania odwołującego się , płyta z nagraniem przesłuchania min. od

Odwołujący się nie dysponował umową o naukę zawodu zawartą z Miejskim Zakładem (...) w L.. Miejski Zakład (...) Sp. z o.o. w L. (uprzednio Miejski Zakład (...) w L.) nie posiada w swoim archiwum akt osobowych pracowników - uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu w latach 1962 – 1965, dlatego nie wystawił on odwołującemu się zaświadczenia o zatrudnieniu. Miejski Zakład (...) Sp. z o.o. w L. wydał odwołującemu się duplikat świadectwa pracy z dnia 19 listopada 2013 roku, za okres pracy od dnia 1 lipca 1965 roku do 8 stycznia 1966 roku, w którym wskazał, że odwołujący się pracował w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w L. w pełnym wymiarze czasu pracy, gdzie odbywał wstępny staż pracy. Okres ten został odwołującemu się doliczony do stażu emerytalnego.

(**dowód:** pismo Miejskiego Zakładu (...), k. 19 akt rentowych, duplikat świadectwa pracy, k. 21 akt rentowych)

Za okres pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. oraz (...) Przedsiębiorstwie (...) odwołujący się nie przedłożył do ZUS świadectwa pracy lub zaświadczenia potwierdzającego jego zatrudnienie w tych zakładach pracy – stosownie do wymogów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2010 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz.U. z 2011r., Nr 237, poz. 1412). Odwołujący się takich dokumentów nie posiada. W kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych odwołujący się wskazał, że w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. pracował od 9 stycznia 1966 roku do dnia 22 czerwca 1966 roku a w (...) Przedsiębiorstwie (...) od dnia 23 czerwca 1966 roku do dnia 14 października 1966 roku, powołując się na wpis w legitymacji ubezpieczeniowej.

W legitymacji ubezpieczeniowej odwołującego się w adnotacji o zatrudnieniu w/w w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. istnieje wpis z datą 21 czerwca 1966 roku. Kolejny wpis z (...) Przedsiębiorstwa (...) ma datę 23 grudnia 1966 roku. Od 15 października 1966 roku odwołujący zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w L., na co przedłożył świadectwo pracy.

W legitymacji ubezpieczeniowej odwołującego się w dokumentacji dotyczącej stosunku służbowego i wysokości zarobków jako pierwszy figuruje wpis z Przedsiębiorstwa (...) w L. z datą 26 lipca 1967 roku. Wpisów za poprzedni okres nie ma.

(**dowód:** kwestionariusz, k. 7 akt rentowych, świadectwo pracy, k. 23 akt rentowych, wpis w legitymacji, na k. 8 i 82, k. 9 akt rentowych)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, której wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała w toku postępowania. W swoich ustaleniach Sąd oparł się również na złożonych przed Sądem zeznaniach odwołującego się, które uznał za częściowo wiarygodne. Odnosząc zeznania odwołującego się do pozostałych dowodów zgromadzonych w sprawie wskazać należy, że nie są one w tym zakresie precyzyjne i budzą wątpliwości Sądu. Niezależnie od okoliczności, że odwołujący się nie przedłożył umowy o pracę/ naukę zawodu za okres zatrudnienia w Miejskim Zakładzie (...) w L., co zostanie jeszcze poniżej wskazane i przez Sąd ocenione, to należy zwrócić uwagę na fakt, że w oświadczeniu dotyczącym pracy w/ w zakładzie złożonym przed organem rentowym odwołujący się wskazał, że w/ w zakładzie przez 5 dni w tygodniu wykonywał prace ogólnobudowlane (k. 13 akt rentowych), świadkowie, których pisemne zeznania odwołujący do ZUS przedłożył potwierdzili, że M. B. wykonywał prace ogólnobudowlane (k. 15 – 17 akt rentowych). Tymczasem przesłuchiwany przed Sądem odwołujący się wprost zeznał, że tylko w niektóre dni chodził do pracy, tj. w pierwszym roku były to 3 dni, a w ostatnim 4 dni w tygodniu oraz, że w ramach swoich obowiązków jako uczeń mieszał zaprawę, „chodził z wiaderkiem”, a innych czynności budowlanych nie mógł wykonywać. Miejski Zakład (...) Sp. z o.o. w L. , który wydał odwołującemu się duplikat świadectwa pracy z datą 19 listopada 2013 roku, wskazał, że odwołujący się w ramach pracy w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w L. od dnia 1 lipca 1965 roku do 8 stycznia 1966 roku odbywał dopiero wstępny staż pracy, co niejako przeczy jego wcześniejszej pracy w/w zakładzie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. B. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie czy odwołującemu się M. B. można doliczyć do emerytury okres pracy/ nauki zawodu w Miejskim Zakładzie (...) w L. od dnia 1 września 1962 roku do dnia 24 czerwca 1965 roku oraz dodatkowo okresy pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. od dnia 9 stycznia 1966 roku do dnia 22 czerwca 1966 roku i w (...) Przedsiębiorstwie (...) od dnia 23 czerwca 1966 roku do dnia 14 października 1966 roku.

Zgodnie z art. 5 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 20013, poz. 1440) przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, okresy: 1) składkowe, o których mowa w art. 6; 2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7. Art. 6 ust 2 pkt 3 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku stanowi, że za okresy składkowe uważa się również okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r.

Podstawą zaliczenia okresów zatrudnienia młodocianego do okresów składkowych jest nawiązanie stosunku pracy (umowy o naukę zawodu lub w celu przygotowania zawodowego) pomiędzy młodocianym a pracodawcą (vide: wyroki Sądu Apelacyjnego w Katowicach: z dnia 13 czerwca 2006 r., III AUa 250/05, Biul. SAKa 2007, nr 1; z dnia 14 czerwca 2006 r., III AUa 457/05, Biul. SAKa 2007, nr 1; z dnia 14 czerwca 2006 r., III AUa 455/05, Biul. SAKa 2007, nr 1), a okresy zatrudnienia młodocianych przed dniem 1 stycznia 1975 r. (tj. dniem wejścia w życie kodeksu pracy, w którym uregulowano kwestie zatrudniania młodocianych) mogą być traktowane jako okresy składkowe tylko w razie spełnienia warunków określonych w obowiązujących w tym czasie przepisach.

Ugruntowany jest pogląd doktryny i judykatury, że dla wykazania, że dany okres stanowi okres składkowy, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku bezwzględnie wymaganym jest przedstawienie dokumentów potwierdzających fakt zatrudnienia przez zakład pracy w celu przyuczenia do zawodu na podstawie indywidualnej umowy o pracę i wymogu tego nie może zastąpić powoływanie się wyłącznie na okoliczność nauki w zasadniczej szkole zawodowej dla pracujących niezależnie od tego, iż wśród wymienionych w świadectwie ukończenia przez ubezpieczonego zasadniczej szkoły przedmiotów podano także praktyczną naukę zawodu (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 marca 2013 r., III AUa 1362/12, LEX nr 1311958).W latach 1944-1974 obowiązujący system prawny przewidywał odrębność prawną uczniów szkół zawodowych wszystkich typów i szczebli, także w czasie odbywania praktycznej nauki zawodu w zakładach pracy (na podstawie umów zawartych przez szkoły z zakładami pracy) oraz młodocianych pracowników zatrudnionych przez zakład pracy w celu przyuczenia do zawodu

na podstawie indywidualnej umowy o pracę zawartej pomiędzy młodocianymi pracownikami a zakładem pracy, określającej wzajemne prawa i obowiązki stron.

Osoby, które uczęszczały do szkół zawodowych zarówno przed reorganizacją z 1951 r., jak i po niej były uczniami. Praktyczna nauka zawodu w tych szkołach odbywała się zarówno w warsztatach szkolnych, jak również w zakładach pracy. W tym ostatnim przypadku organizowana była na podstawie umowy zawieranej między szkołą a zakładem pracy, lecz uczniowie wykonujący prace w ramach praktyki nie byli pracownikami tych zakładów pracy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 1996 r., II URN 2/96, OSNP 1996, Nr 17, poz. 255).

Zasady zatrudniania młodocianych w celu nauki zawodu podlegały odrębnym regulacjom prawnym. Przepis art. 116 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym stanowił, że warunki odbywania nauki zawodu miały być w ciągu 4 tygodni po jej rozpoczęciu ustalone umową pisemną, której stronami byli: przemysłowiec (zakład pracy) i uczeń, a jeżeli był małoletni - jego ojciec lub opiekun, umową, w której jednym z obowiązkowych elementów było wyszczególnienie wzajemnych świadczeń. Przepis ten został uchylony dekretem z dnia 2 sierpnia 1951 r. o pracy i szkoleniu zawodowym młodocianych w zakładach pracy (Dz. U. Nr 41, poz. 311 z późn. zm.). Wydane przez Radę Ministrów, na podstawie delegacji dekretowej, rozporządzenie z dnia 12 kwietnia 1952 r., w sprawie warunków przyjmowania do pracy w celu przyuczenia do zawodu i późniejszego zatrudnienia młodocianych, którzy ukończyli 14 rok życia i nie przekroczyli 16 roku życia (Dz. U. Nr 21, poz. 135), uzależniało skuteczność przyjęcia do pracy w celu przyuczenia do zawodu od zawarcia pisemnej umowy pomiędzy zakładem pracy a młodocianym (§5 ust. 1). Dekret ten w części dotyczącej nauki zawodu został uchylony ustawą z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczenia do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych w zakładach pracy oraz wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 226 z późn. zm.). Przepisy tej ustawy również wymagały formy pisemnej dla zawarcia wymienionej w jej tytule umowy pomiędzy zakładem pracy a młodocianym pracownikiem. Ustawa ta obowiązywała do wejścia w życie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 142 z późn. zm.).

W przedmiotowej sprawie M. B. nie przedłożył żadnych dokumentów potwierdzających fakt zatrudnienia przez zakład pracy w celu przyuczenia do zawodu na podstawie indywidualnej umowy o pracę. Takiej indywidualnej umowy o pracę nie posiada. Tym samym przyjąć należy, że w żaden sposób nie wykazał on przed Sądem, że na podstawie takiej umowy pracował.

Wskazać też należy, że odwołujący domagał się doliczenia praktycznej nauki zawodu od września 1962 roku, kiedy to miał 14 lat. Od dnia 21 listopada 1961 roku - na mocy art. 45 ustawy z dnia 15 lipca 1961 roku o rozwoju oświaty i wychowaniu (Dz. U. Nr 32, poz. 160) - podwyższono granicę wieku zatrudnienia młodocianych z 14 lat do lat 15 . Zgodnie więc z obowiązującymi przepisami nie mógł w tym czasie jako 14 letni uczeń pracować. Podważa to jego zeznania, jak również przedłożone do organu rentowego zeznania świadków, na które w odwołaniu się powoływał. Jak już powyżej wywiedziono przy ocenie zeznań - zeznania odwołującego się nie są zbieżne, z jego oświadczeniem złożonym do ZUS w materii ilości dni pracy oraz wykonywanych przez niego obowiązków. Zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Zaliczenie nieudokumentowanych spornych okresów składkowych z przebiegu ubezpieczenia do stażu ubezpieczeniowego na podstawie zeznań świadków lub przesłuchania strony zainteresowanej jest dopuszczalne tylko w przypadkach nie budzących żadnych wątpliwości co do spójnego i precyzyjnego - rodzajowego oraz czasowego potwierdzenia się udowodnianych okoliczności (vide: wyroku Sądu Najwyższego z dnia z dnia 9 stycznia 1998 r. II UKN 440/97, OSNP 1998/22/667).

Sąd nie uwzględnił również wniosku odwołującego o doliczenie do stażu ubezpieczenia pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. od dnia 9 stycznia 1966 roku do dnia 22 czerwca 1966 roku oraz w (...) Przedsiębiorstwie (...) od dnia 23 czerwca 1966 roku do dnia 14 października 1966 roku na podstawie adnotacji zawartych w legitymacji ubezpieczeniowej, albowiem zdaniem Sądu wpisy te nie dają podstaw do uwzględnienia wnioskowanych okresów z uwagi na to, iż nie można w oparciu o nie ustalić czasookresu pracy odwołującego się w tych zakładach. W ocenie Sądu z samych adnotacji - wpisów z legitymacji ubezpieczeniowej, przy których nie potwierdzono okresu pracy odwołującego

się nie można wysnuć aż tak dalekiego wniosku, że odwołujący się we wnioskowanych przez niego okresach w tych zakładach pracował. Jak wynika z akt sprawy wpis dotyczący zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. został sporządzony 21 czerwca 1966 roku, czyli na dzień przed wskazaną przez M. B. datą rozwiązania z nim umowy o pracę, a wpis potwierdzający zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie (...) został dokonany w grudniu 1966 roku, a odwołujący miał tam – zgodnie z jego wnioskiem - pracować do października 1966. Od 15 października 1966 roku odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w L., na co przedłożył do ZUS świadectwo pracy (k. 23 akt rentowych) i tego przed Sądem nie kwestionował.

We wpisach dotyczących stosunku służbowego i wysokości zarobków w legitymacji ubezpieczeniowej odwołującego się jako pierwsza figuruje adnotacja z Przedsiębiorstwa (...) w L. z datą 26 lipca 1967 roku. Wpisów za poprzedni, a wnioskowany przez M. B. okres nie ma. Powołane przez odwołującego się wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej nie są więc zdaniem Sądu w pełni wiarygodne i wystarczające do uwzględnienia wnioskowanych przez niego okresów pracy. Innych dowodów na okoliczność pracy w/w zakładach odwołujący się przed Sądem nie wykazał.

W tym stanie rzeczy w świetle obowiązujących przepisów - wobec nie wykazania przez odwołującego się spornych okresów zatrudniania - brak jest podstaw aby doliczyć M. B. do emerytury okres pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. oraz w (...) Przedsiębiorstwie (...), jak również pracy w Miejskim Zakładzie (...) w L., co prawidłowo stwierdził organ rentowy w zaskarżonej decyzji.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oraz powołanych powyżej przepisów prawa materialnego oddalił odwołanie